

Studenten voor Amsterdam

Gesproken column door masterstudent Moataz Rageb, tijdens de Opening Academisch Jaar 2019-2020 op maandag 2 september 2019.

Goedemiddag dames en heren,

Wat een eer dat ik hier vandaag tijdens de Opening van het Academisch jaar mag spreken tussen alle grote academici. En wat een hoeveelheid kennis zit er hier bij elkaar in een ruimte! Die kennis zou ook goed van pas kunnen komen voor onze stad Amsterdam.

Mijn naam is Moataz Rageb, ik ben Masterstudent Sociologie. Tijdens mijn bacheloropleiding was ik naast mijn studie ook werkzaam bij het *VoorUit* project. Bij *VoorUit* verrichten studenten werkzaamheden in een wijk waar ze worden betaald in woning. Bij *VoorUit* ontfermden teamgenoten en ik ons over wijkactiviteiten zoals het managen van een sportclub voor kinderen, huiswerkbegeleiding voor basis- en middelbare scholieren en mijn favoriete activiteit op visite gaan bij je gastgezin.

Bij mijn gastgezin dronk ik vaak een kopje thee met koekjes, hielp ik met het lezen van belangrijke brieven en deed ik nog wat extra huiswerkbegeleiding voor de kinderen. Op een bepaald moment vroeg de moeder uit mijn gastgezin of ik zou kunnen helpen met het zoeken van een nieuwe basisschool voor haar dochter. Dit omdat haar toenmalige school ging sluiten wegens te weinig aanmeldingen. Ik heb online gekeken welke school een goed score had en we vonden een mooie school in de buurt. Verkennend naar de mogelijkheden ben ik meegegaan naar het spreekuur met de directrice. Elke week gingen we weer naar het spreekuur, maar we kregen de directrice niet te spreken omdat ze het vrij druk had. Moeder had het al opgegeven maar ik gaf

aan dat het goed was om nog even door te zetten, het ging immers om de toekomst van haar dochter. Bij de vierde keer was het raak, we kwamen in gesprek met de directrice die aangaf dat de school helaas vol zat. Mijn gedachtespinsel ging naar theorieën die ik bij stadssociologie had geleerd over hoe educatie niet alleen een motor van emancipatie kon zijn, maar ook een reproductie van ongelijkheid. Ik herinnerde mij de artikelen die bespraken hoe scholen ook aan 'gatekeeping' deden door enkel leerlingen aan te trekken die al het gewenste kenniskapitaal van huis uit kregen en zodoende de school best een hoog slagingspercentage kon hebben. Of dit nou echt van toepassing was op deze school weet ik niet, maar wat ik wel weet is dat doordat ik vragen stelde als 'welke selectie procedures gebruiken jullie eigenlijk?' er wonderbaarlijk genoeg toch nog een plekje vrij bleek te zijn. De juiste vraag stellen was blijkbaar de doorslaggevende factor. Een kleine werkzaamheid voor mij, maar wel cruciaal in het leven van de dochter uit mijn gastgezin.

Op de fiets naar huis vroeg ik mezelf af wat er nou precies was gebeurd? Naast dat ik het vreemd vond dat er opeens wel een plek vrij was, en hoe ongrijpbaar dit soort procedures zijn, analyseerde ik ook het volgende: 'Mijn vakspecifieke kennis was toevalligerwijs op het juist moment, op de juiste plek, om de juiste vraag te stellen. Zodanig was mijn kennis van meerwaarde voor mijn gastgezin. Ik betrapte mezelf erop dat ik dacht: 'waarom zou dit aan het toeval overgelaten moeten worden?' Zou maatschappelijke studentenbetrokkenheid geïnstitutionaliseerd kunnen worden? Zouden wij als studenten naast het werken aan onze eigen toekomst, ook kunnen werken aan de toekomst van onze samenleving? En dan bedoel ik niet pas wanneer wij afgestudeerd zijn, nee nu! Tijdens de studie!

En ik hoor jullie wel denken, maar hebben we daar wel de tijd voor. Schieten we niet ons doel voorbij als we meer zouden gaan doen dan onderwijzen en leren? Ja, eens. Als het als extra werk er bovenop zou komen wel. Maar, dat hoeft niet zo te zijn! Een andere route is om het onderdeel van het curriculum te worden en het te laten aansluiten op de doelen die UvA al heeft. Ala 'community service learning' zoals dat chic heet. Een tweerichtingsweg, waarbij enerzijds, wij studenten op basis van onze academische vaardigheden bestaande sociale problemen kunnen oplossen voor de stad en haar bewoners. En anderzijds, kunnen wij weer leren van de activiteiten waar wij bij betrokken zijn en kunnen wij meer diepgang geven aan de theorieën uit onze boeken en groeien op academisch, professioneel en persoonlijk vlak.

Volgens mij kan de maatschappelijke betrokkenheid van onze 34.000 studenten ook de segregatie in de stad verkleinen. Op dit moment begeven veel studenten zich in een bubbel, binnen de muren van de academische gemeenschap. Dat is niet verkeerd, het is belangrijk dat er intensief contact is tussen studenten en medewerkers, voor de uitwisseling van ideeën en academische samenwerking. Maar de bubbel kan ook ten koste gaan van contact met andere lagen uit de samenleving. En dat is niet wenselijk! Middels maatschappelijke betrokkenheid kunnen wij die bubbel laten spatten en meer bruggen bouwen met andere lagen uit de samenleving. Ook kan de maatschappelijke betrokkenheid zeker van belang zijn voor de internationale studenten. Hun praktische ervaring binnen de Amsterdamse gemeenschap kan hen de juiste gelegenheid geven om te socialiseren tijdens en na hun studie. Ook kunnen zij door hun maatschappelijk inzet hun kansen vergroten om later in Amsterdam te werken en te leven.

Al met al hoop ik dat wij als studenten meer betrokken kunnen zijn bij onze stad Amsterdam. Waar wij huiswerkbegeleiding toegankelijk maken voor alle Amsterdamse scholieren, schaduwonderwijs de nek kunnen omdoen en ongeacht sociaaleconomische klasse scholieren de juiste

begeleiding en rolmodellen voorgeschoteld krijgen. Waar wij thee kunnen gaan drinken met ouderen, hun mentale gezondheid kunnen verbeteren en eenzaamheid de deur uit kunnen helpen. En waar wij op lokaal niveau ons kunnen inzetten om de klimaatproblematiek op te lossen. Want een mooie toekomst die wacht niet op ons, die moeten wij samen maken. Werken aan een duurzamer Amsterdam, werken aan een gelijkwaardiger Amsterdam en waar het nog mogelijk is, werken aan een gezelliger Amsterdam.

Ik geloof in de kracht van studenten, nu!

Tijd om lief te zijn voor onze stad, zoals ons Amsterdam lief is voor ons!

Dank u wel!